

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ. ОЗНАЙОМЧА ПРАКТИКА

Шифр та назва спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування	Інститут ННІ соціально-гуманітарних технологій
Освітня програма Цифрове врядування	Кафедра Соціології і публічного управління (305)
Рівень освіти Бакалавр	Тип дисципліни Спеціальна (фахова), обов'язкова
Семестр 1	Мова викладання Українська

Викладачі, розробники

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професорка, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Авторка понад 200 наукових і навчально-методичних публікацій.

Провідна лекторка з курсів: «Державне та регіональне управління», «Адміністративний менеджмент», «Паблік рилейшнз».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

МОРОЗ Володимир Михайлович

Доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ».

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

Доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри соціології і публічного управління

Детальніше про викладача на сайті кафедри

<http://web.kpi.kharkov.ua/sp/professors-ko-vikladats-kij-sklad>

Загальна інформація

Анотація

Програма дисципліни охоплює широке коло питань, що стосуються особливостей визначення предмета, завдань і методів публічного управління, а також розкриває сутність та зміст адміністрування як специфічного виду суспільної діяльності. Особлива увага приділяється розгляду публічного управління через призму професії майбутнього, де аналізується взаємозв'язок між владою та процесами управління в контексті професійного становлення сучасного управлінця. Разом із цим студенти вивчають теоретичні засади досліджень у галузі публічного управління та адміністрування, що дозволяє їм опанувати методи управління як прикладної діяльності та як самостійної наукової дисципліни.

Мета та цілі дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є оволодіння теоретичними знаннями з питань теорії публічного управління та вироблення практичних вмінь і навичок щодо застосування законів, принципів, методів, технологій та процедур в управлінні суб'єктами публічної сфери; формування вмінь та компетенцій, необхідних для виконання функцій і реалізації повноважень керівника (фахівця) суб'єкта публічного адміністрування, в тому числі для органів державної влади і місцевого самоврядування. Зміст освітньої компоненти спрямований на те, щоб створити у здобувачів вищої освіти чітке уявлення про обрану спеціальність та внутрішню логіку її вивчення, а також ознайомити їх із категоріальним і понятійним апаратом, що складає фундамент сучасної управлінської науки. У процесі навчання особлива увага приділяється висвітленню характерних особливостей і принципів підготовки фахівців, оскільки це дозволяє здобувачам глибше зрозуміти механізми функціонування складових системи публічного управління. Завдяки поєднанню теоретичного матеріалу з ознайомчою практикою дисципліна забезпечує формування базових професійних навичок з управління організаціями публічного сектору та готує студентів до подальшого опанування фахових компетентностей.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації, зустрічі із практиками. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК 11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

СК16. Здатність до системного впровадження цифрових технологій в публічній сфері.

Результати навчання

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.

РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.

РН 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 16 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати загальні знання в межах загальної середньої освіти.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Реалізація освітньої компоненти «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика» ґрунтується на синергії традиційних та інноваційних підходів, що забезпечує глибоке засвоєння теоретичного базису та формування практичних навичок управлінської діяльності. Процес навчання розпочинається зі знайомства з історією та визначними досягненнями НТУ «ХПІ» та випускаючої кафедри соціології і публічного управління, що дозволяє студентам відчувати приналежність до академічної спільноти з багатими традиціями. Важливою складовою є всебічне інформування здобувачів про порядок організації навчального процесу в університеті, що забезпечує швидку адаптацію до вимог вищої школи. Особлива увага приділяється ознайомленню з можливостями здобувачів щодо реалізації власної освітньої та науково-дослідницької діяльності: від участі в наукових гуртках до міжнародних програм мобільності. Це закладає фундамент для формування у них системних уявлень про зміст майбутньої професійної діяльності, що підкріплюється оглядом можливостей працевлаштування та аналізом головних вимог сучасних потенційних роботодавців. Під час проведення лекційних занять системно застосовуються такі методи, як пояснювально-ілюстративний метод (дозволяє за допомогою візуалізації складних структур публічного управління та адміністрування забезпечити логічність сприйняття матеріалу); метод проблемного викладення (стимулює критичне переосмислення сучасних викликів у публічній сфері); частково-пошукові елементи, інтегровані в лекційний курс для активізації пізнавальної діяльності, що спонукає студентів до оперативного аналізу нормативних джерел безпосередньо в процесі обговорення теоретичних концепцій. На практичних заняттях особлива увага приділяється апробації отриманих знань через евристичний метод, який є особливо ефективним під час виконання індивідуальних завдань, де здобувачі самостійно знаходять оптимальні рішення для складних управлінських ситуацій. Завершальним етапом формування професійного профілю майбутнього управлінця стає безпосереднє занурення у професійне середовище під час ознайомчої практики. Ознайомча практика має за мету ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданням державно-управлінської діяльності. Здобувачі виконують функціональний аналіз цифрової присутності органів влади та проводять симуляційне тестування публічних електронних сервісів з метою виявлення зон для оптимізації. Це дозволяє майбутнім фахівцям спостерігати за реальними управлінськими процесами в цифровому просторі та проводити системне зіставлення отриманих теоретичних знань із практичними аспектами діяльності публічних службовців, що висвітлюються у відкритих звітах, реєстрах та протоколах рішень. Завдяки використанню інструментів електронного врядування здобувачі вищої освіти мають змогу аналізувати механізми надання адміністративних послуг онлайн та оцінювати ефективність комунікації органів влади з громадянами безпосередньо через інтерфейси державних сервісів. Такий формат ознайомчої практики сприяє формуванню навичок дистанційної аналітичної роботи, яка є критично важливою для сучасного управлінця в умовах глобальної цифровізації публічного сектору.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ.

НТУ «ХПІ»: історія, сучасний стан та перспективи розвитку вищої професійної освіти. Загальна характеристика доби Середньовіччя. Доба Відродження та вплив наукових досягнень XVI–XVII ст. на систему освіти. Підґрунтя та передумови науково-технічної революції. Зростання ролі науки на виробництві. Створення мережі науково-дослідних установ. Всесвітній обмін інформацією та технічними досягненнями. Трансформації та перетворення у традиційній системі вищої технічної освіти. Зміни вимог до сучасних фахівців інформаційного суспільства. Необхідність реформування сучасної інженерної освіти. Роль харківської громади у підготовці створення технічного закладу. Початок функціонування Харківського практичного технологічного інституту. Значення діяльності його першого директора — професора В. Л. Кірпічова. Реорганізація НТУ «ХПІ»: створення нових навчально-наукових інститутів. НТУ «ХПІ»: структура, підрозділи. Історичні передумови виникнення ННІ соціально-гуманітарних технологій. Характеристика спеціальностей і спеціалізації кафедри. Організація освітнього процесу в НТУ «ХПІ». Порядок нарахування стипендій. Порядок надання медичних послуг. Пільги для студентів. Можливості студентів НТУ «ХПІ» щодо реалізації власних освітніх, соціальних, та науково-дослідних потреб. Студентське самоврядування в НТУ «ХПІ».

Тема 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТА БІБЛІОТЕЧНІ РЕСУРСИ НТУ "ХПІ"

Структура науково-технічної бібліотеки НТУ «ХПІ» та організація системи обслуговування користувачів на основі єдиної картки читача. Склад довідково-пошукового апарату бібліотеки разом із детальним алгоритмом пошуку документів в алфавітному та систематичному паперових каталогах. Електронні ресурси бібліотеки, що охоплюють повнотекстові бази даних електронного каталогу та університетський інституційний репозитарій як інструменти збереження наукових здобутків. Особливості роботи з проблемно-орієнтованими базами даних та використання світових ресурсів відкритого доступу для забезпечення інформаційних потреб майбутніх управлінців. Роль офіційних сайтів університету, факультету та кафедри як першоджерел верифікованої інформації та освітніх нормативів. Методика пошуку та практичного використання методичних матеріалів, розміщених на цифрових ресурсах кафедри для забезпечення самостійної роботи здобувачів. Використання міжнародних наукометричних баз даних та спеціалізованих державних реєстрів у процесі підготовки фахівців з публічного управління та адміністрування. Поняття та суть академічної доброчесності. Основні правила, принципи та вимоги до дотримання академічної доброчесності. Роль і місце академічної доброчесності в науково-дослідній діяльності. Нормативно-правова база з дотримання академічної доброчесності в Україні. Складові поняття академічної доброчесності.

Тема 3. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК СУСПІЛЬНОГО ЯВИЩА.

Феномен управління: природа та сутність. Управління як суспільне явище. Мета та сутність управління. Різновиди управління. Управління як атрибут організованої форми колективної діяльності людей. Умови, які забезпечують ефективну співпрацю між суб'єктом та об'єктом управління. Управлінська діяльність як різновид трудового процесу. Предмет, засоби та результати управлінської праці. Еволюція публічного управління в Україні. Публічне управління та публічне адміністрування: співвідношення понять. Форми та методи управління. Функції управління. Етимологія та сучасна інтерпретація поняття публічного управління в контексті відходу від традиційної моделі державного адміністрування до принципів належного врядування. Публічне управління як складна система суспільної взаємодії, що спрямована на реалізацію спільних інтересів та забезпечення сталого розвитку громади і держави. Співвідношення політичного і адміністративного компонентів у системі врядування та роль професійної етики у забезпеченні довіри населення до органів влади. Публічне управління в постмодерному суспільстві.

Тема 4. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ПРОФЕСІЯ

Правовий статус державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування в сучасній Україні разом із комплексним аналізом законодавчих вимог до професійної компетентності та академічної доброчесності. Професія управлінця як динамічна сфера суспільної діяльності, що потребує високого рівня лідерства та здатності до прийняття ефективних рішень у складних кризових ситуаціях. Сучасна система підготовки та безперервного підвищення кваліфікації

кадрів для публічного сектору. Професійний розвиток та індивідуальна кар'єрна траєкторія здобувача вищої освіти після успішного завершення навчання за освітньою програмою «Цифрове врядування». Етичні стандарти поведінки публічного службовця та механізми запобігання конфлікту інтересів як основа формування суспільної довіри до інститутів державної влади. Специфіка цифрової грамотності та володіння інструментами електронного урядування. Психологічна стійкість та навички стратегічної комунікації в управлінській діяльності. Соціальна відповідальність управлінця за результати прийнятих рішень та впровадження принципів інклюзивності й рівності у професійну діяльність. Міжнародний досвід професійної стандартизації публічної служби.

Тема 5. СУСПІЛЬСТВО, ВЛАДА, УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Основні підходи до розуміння публічного адміністрування. Розподіл адміністративних процесів на функції управління. Механізми взаємодії органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. Децентралізація та реформування територіальної організації влади в Україні. Напрями інноватизації публічного управління та адміністрування. Взаємодія громадянського суспільства та владних інституцій як основа демократичного устрою та стабільності політичної системи країни. Поняття влади як ресурсу управління та легітимність владних повноважень у процесі реалізації державної політики на різних рівнях. Соціальна відповідальність органів влади перед суспільством за результати впровадження реформ та забезпечення якості життя громадян. Різновиди державно-управлінських технологій та їх сутність. Контролінг у державному управлінні. Управління ризиками. Консалтинг у публічному управлінні. Моніторинг як технологія публічного управління. Концептуально-правові засади електронного урядування в Україні. Технології е-управління на регіональному та місцевому рівнях. Надання адміністративних послуг в умовах електронного урядування. Електронна демократія та соціальні мережі.

Тема 6. СИСТЕМНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Система управління як комплекс взаємопов'язаних елементів. Організаційна структура та її роль у ефективності управління. Публічне управління як складна система. Системні характеристики публічного управління. Суб'єкти та об'єкти публічного управління. Розподіл повноважень між органами виконавчої влади за рівнями управління в державі. Вищі і центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади загальної компетенції. Місцеві органи виконавчої влади спеціального призначення. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Посадові особи місцевого самоврядування. Органи самоорганізації населення та асоціації органів місцевого самоврядування. Особливості місцевого самоврядування на регіональному і субрегіональному рівнях. Взаємозв'язок цілей, ресурсів і процесів управління. Системний аналіз і методи прийняття управлінських рішень. Нормативно-правові засади функціонування та діяльності органів публічної влади в Україні. Взаємодія в органах публічного управління. Ефективність та результативність публічного управління. Участь громадськості в процесі формування публічного управління в Україні. Публічне управління в сучасних умовах та шляхи підвищення ефективності публічного управління.

Тема 7. МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ДІЯЛЬНОСТІ І НАУКИ

Класифікація методів публічного управління, що поділяються на правові, адміністративні, економічні та соціально-психологічні способи впливу на суспільні відносини. Науковий інструментарій дослідження управлінських процесів, який включає методи прогнозування, моделювання та аналізу державної політики. Впровадження методів Data-driven decision making (управління на основі даних) як пріоритетного напрямку цифровізації сучасного державного апарату. Ефективність та результативність застосування конкретних методів управління в умовах воєнного стану та під час відновлення територій.

Тема 8. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА СВІТОВІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ

Сучасні тенденції трансформації системи публічного адміністрування. Цифровізація державного управління (e-governance). Цифрова трансформація як чинник зміни парадигми публічного управління та впровадження інноваційних інструментів електронної демократії. Інноваційні підходи до організаційного розвитку. Реформи та адаптація до глобалізаційних викликів. Гуманізація системи державного управління. Негативні тенденції в публічному управлінні. Корупція та протидія її проявам у публічному управлінні. Забезпечення відкритості в діяльності органів публічної влади. Формування державно-приватного партнерства. Основні концепції публічного управління: нове публічне управління та його інструменти (New Public Management), онцепція "належного врядування" (Good Governance) тощо. Світові моделі

публічного управління: континентальна, англосаксонська, скандинавська. Порівняльний аналіз міжнародного досвіду. Практики електронного урядування та цифровізації адміністративних процесів. Впровадження міжнародних стандартів у національне управління.

Теми практичних занять

Тема 1. ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА В УКРАЇНІ І ЗА КОРДОНОМ.

Аналіз еволюції університетської освіти від середньовічних моделей до сучасних науково-дослідних центрів у контексті впливу науково-технічних революцій на формування інженерних еліт. Дослідження історичної ролі В. Л. Кірпичова та харківської громади у створенні технологічного інституту як фундаменту для розвитку сучасної структури навчально-наукових інститутів НТУ «ХПІ». Організація освітнього процесу та вивчення механізмів реалізації соціальних і наукових потреб здобувачів вищої освіти через систему студентського самоврядування. Нормативні положення щодо порядку нарахування стипендій та надання пільг для здобувачів вищої освіти. Проектування індивідуальної освітньої траєкторії в межах освітньої програми «Цифрове врядування» з урахуванням можливостей академічної мобільності та наукової діяльності.

Тема 2. ІНФОРМАЦІЙНІ ТА БІБЛІОТЕЧНІ РЕСУРСИ НТУ "ХПІ"

Алгоритми пошуку інформації в паперових та електронних каталогах Науково-технічної бібліотеки з використанням єдиної картки читача для формування джерельної бази. Робота з інституційним репозитарієм НТУ «ХПІ» та міжнародними наукометричними базами даних для відбору актуальних аналітичних матеріалів у сфері публічного врядування. Нормативно-правова бази України з питань академічної доброчесності та аналіз її складових як невід'ємної частини етичного кодексу майбутнього управлінця. Відпрацювання навичок коректного бібліографічного опису та цитування джерел згідно з чинними ДСТУ для забезпечення високої якості науково-дослідних робіт. Аналіз офіційних вебпорталів органів влади та університетських ресурсів як інструментів отримання верифікованої інформації для аналізу публічної політики.

Тема 3. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК СУСПІЛЬНОГО ЯВИЩА.

Конституційно-правові засади публічного управління та адміністрування в Україні. Рівні управління в державі: вищий, центральний, регіональний, місцевий. Територіальна основа організації публічного управління в Україні. Адміністративно-територіальний устрій України та його реформування. Дослідження еволюції управлінських функцій в Україні та визначення умов, що забезпечують ефективну співпрацю між суб'єктами влади та громадянським суспільством. Моделювання процесів цифрової трансформації в публічній сфері через аналіз інноваційних інструментів електронної демократії та соціальних мереж як каналів зворотного зв'язку. Оцінка ролі професійної етики та адміністративних компонентів у системі врядування для забезпечення суспільної довіри до державних інституцій. Обґрунтування пріоритетів сталого розвитку громад через призму публічного управління в постмодерному суспільстві з урахуванням глобалізаційних викликів.

Тема 4. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ЯК ПРОФЕСІЯ

Аналіз законодавчих вимог до статусу державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування з акцентом на питаннях професійної компетентності та доброчесності. Проектування кар'єрної траєкторії здобувача вищої освіти за програмою «Цифрове врядування» на основі вивчення системи підготовки та підвищення кваліфікації кадрів. Розв'язання ситуаційних вправ щодо запобігання конфлікту інтересів та дотримання етичних стандартів поведінки в органах публічної влади. Оцінка рівня необхідної цифрової грамотності та здатності до стратегічних комунікацій як ключових елементів професійної стійкості майбутнього управлінця. Дослідження соціальної відповідальності публічного лідера та впровадження принципів інклюзивності у процеси прийняття управлінських рішень.

Тема 5. СУСПІЛЬСТВО, ВЛАДА, УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Концептуально-правові засади електронного урядування в Україні та аналіз ефективності технологій е-управління на регіональному та місцевому рівнях. Оцінка якості надання адміністративних послуг в умовах цифровізації та розробка пропозицій щодо оптимізації шляху користувача в державних сервісах. Застосування методів моніторингу, контролінгу та консалтингу як сучасних технологій підвищення результативності публічного адміністрування.

Аналіз ризиків у публічному управлінні та розробка стратегій їх мінімізації в умовах реалізації складних державно-управлінських проектів. Роль електронної демократії у забезпеченні прозорості діяльності органів влади та активізації участі громадськості в управлінських процесах.

Тема 6. СИСТЕМНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Побудова організаційних структур органів публічної влади та аналіз взаємозв'язку між цілями, ресурсами й кінцевими результатами їхньої діяльності. Застосування інструментів системного аналізу для обґрунтування управлінських рішень у складних багаторівневих системах публічного сектору. Нормативно-правові засади функціонування суб'єктів публічної влади та механізмів їхньої взаємодії з об'єктами управління. Розробка індикаторів ефективності та результативності діяльності органів влади для оцінки якості реалізації державної політики в сучасних умовах. Моделювання процесів залучення громадськості до формування публічного управління через інструменти громадських рад та електронних консультацій.

Тема 7. МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ДІЛЬНОСТІ І НАУКИ

Класифікація та практичне застосування адміністративних, економічних і соціально-психологічних методів впливу в діяльності органів публічної влади. Методи Data-driven decision making для прийняття обґрунтованих рішень на основі аналізу великих даних та прогнозного моделювання. Проведення порівняльного аналізу континентальної, англосаксонської та скандинавської моделей управління для визначення кращих практик для України. Дослідження інструментів New Public Management та концепції Good Governance як базису для модернізації національної системи адміністрування. Розробка механізмів державно-приватного партнерства та заходів щодо протидії корупційним проявам у діяльності публічних службовців.

Тема 8. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ТА СВІТОВІ МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ

Дослідження світових практик цифровізації державного управління (e-governance) та аналіз інноваційних підходів до організаційного розвитку публічних структур у відповідь на глобалізаційні виклики. Проведення порівняльного аналізу континентальної, англосаксонської та скандинавської моделей публічного управління з метою визначення найбільш ефективних інструментів для адаптації в національну систему врядування. Концептуальні засади "Нового публічного управління" (New Public Management) та принципів "Належного врядування" (Good Governance) як фундаменту для реформування сучасного державного апарату. Аналіз негативних тенденцій у публічному секторі разом із відпрацюванням механізмів протидії корупції та розробкою заходів щодо забезпечення максимальної відкритості діяльності органів влади. Моделювання впровадження міжнародних адміністративних стандартів у діяльність вітчизняних органів влади для підвищення якості надання публічних послуг. Оцінка впливу цифрових платформ на прозорість адміністративних процесів та розробка стратегій цифрової трансформації для територіальних громад на основі кращого європейського досвіду.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Освітня компонента «Вступ до спеціальності. Ознайомча практика» передбачає виконання індивідуальних завдань у вигляді рефератів та їх обов'язкове представлення у форматі візуальних презентацій за темами, що визначені в завданнях для самостійної роботи. У процесі підготовки здобувач вищої освіти здійснює ґрунтовний бібліографічний пошук нормативних та наукових джерел, на основі яких складає план презентації або формулює проблемні питання, що потребують отримання аргументованої відповіді. Після опанування фахової літератури за обраною темою здобувач вищої освіти розкриває зміст управлінських категорій та представляє результати проведеного дослідження на семінарському занятті. Обсяг підготовленої презентації має становити від 16 до 25 слайдів, тоді як супровідний текст доповіді повинен охоплювати 4–6 стандартних сторінок друкованого тексту з дотриманням вимог академічного стилю. Крім того, здобувач вищої освіти виконує спеціалізовані індивідуальні завдання в межах ознайомчої практики, що сприяють глибшому розумінню специфіки обраного фаху (підготовку аналітичного матеріалу «Інтерв'ю з успішним управлінцем», у якому детально аналізується професійний шлях керівника в системі публічної влади, або написання есе на тему «Я та моя майбутня професія у сфері публічного управління та адміністрування» тощо). Програма практики також може

включати підготовку аналітичного звіту щодо структури обраного органу влади або проведення моніторингу офіційних вебпорталів для оцінки якості електронної комунікації з громадянами. Окремим напрямом індивідуальної роботи може стати здійснення SWOT-аналізу діяльності установи чи розробка пропозицій щодо оптимізації надання публічних послуг через цифрові сервіси. Такий комплексний підхід дозволяє здобувачу вищої освіти не лише закріпити отримані знання про державний сектор, а й сформуванню первинну візію власного кар'єрного розвитку в умовах сучасної трансформації системи публічного управління та адміністрування.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Біла-Тіунова Л. Р. Державна служба України. Загальна частина : навч. посібник. Одеса, 2020. 511с.
  2. Біла-Тіунова Л., Кубаєнко А., Стрельников А. Публічна служба в Україні : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2023. 277 с.
  3. Бойчук А. Ю., Хамходера О. П. Публічна служба. Адміністративне право України: Повний курс : підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. 4-е вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. С. 359–375.
  4. Вступ до публічного адміністрування : навчальний посібник / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко, Г. Ю. Гордієнко та ін.; за заг. ред. докт. екон. наук, професора Гавкалової Н. Л. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 382 с.
  5. Державна служба і державний службовець в Україні: навчальний посібник: конспект лекцій та коментарів для здобувачів усіх рівнів вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» в УжНУ / Упоряд.: Маріан Токар, Владислав Пересоляк, Вікторія Легеза / УжНУ. Ужгород: РІК-У, 2024. 200 с.
  6. Дегтяр А. О., Дегтяр О. А., Калашнікова Х. І., Гнатенко М. К. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Харків : НАУ «ХАІ», 2021. 128 с.
  7. Кульчий І. О. Право в публічному управлінні : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2018. 140 с.
  8. Леонов Я. В., Бондар А. С., Аносова О. С. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. Харків : ХДАФК, 2024. 254 с.
  9. Малиновський В. Я. Державне управління : навч. посіб. Луцьк : Ред.-вид. відд. «Вежа» Вол. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2000. 558 с.
  10. Методи досліджень у публічному управлінні : опорний конспект лекцій / авт.-уклад.: Г. П. Пасемко, О. М. Таран, В. В. Сербін ; Держ. біотехн. ун-т. Харків, 2024. 125 с.
  11. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Вид. 2-ге, допов. та перероб. Харків : Право, 2021. 238 с.
  12. Покатаєв П. С., Латинін М. А., Степаненко С. В., Пасемко Г. П., Таран О. М. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 240 с.
  13. Публічна служба : навч. посіб. / В. П. Якобчук та ін. Київ : Ліра-К, 2021. 394 с.
  14. Публічне управління та адміністрування у цифровому суспільстві : монографія / Г. В. Ортіна та ін. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2020. 194 с.
  15. Публічне управління та адміністрування. Словник термінів / А. В. Хрідочкін, М. Ю. Віхляєв ; за заг. ред. П. В. Макушева. Одеса : Гельветика, 2021. 603 с.
  16. Рускуліс Л. Академічна доброчесність: навч.-метод. посіб. Миколаїв: Іліон, 2022. 86 с
  17. Сучасні підходи і напрями розвитку публічного управління та адміністрування : підручник / А. О. Науменко та ін. ; за ред. В. Д. Бакуменка. Харків : Майдан, 2022. 280 с.
  18. Fischer F., Gerald J., Sidney M. Public policy analysis theory, politics, and methods. CRC Press Taylor & Francis Group, 2007. 670 p.
- Додаткова література
19. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : кол. моногр. / за ред. Н. Б. Кирич ; Терноп. нац. техн. ун-т ім. І. Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.
  20. Кудь О. Модернізація системи публічного управління в епоху інформаційних платформ : монографія. Харків : Право, 2022. 432 с. DOI: <https://doi.org/10.31359/9789669984296>.
  21. Публічне управління розвитком регіонів у процесі побудови сервісноорієнтованої держави: теорія, методологія та практика : [монографія] / за заг. ред. Н.В. Васильєвої, О.І. Васильєвої. Київ: Вид-во НАДУ, 2018. 347 с.

22. Хамходера О. П. Запобігання корупційним проявам у публічній службі. Адміністративне право України : підручник / В. Галуцько, П. Діхтієвський, О. Кузьменко, С. Стеценко та ін. 2-ге вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. С. 313–344.
23. Farazmand A. Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance. Springer Nature, 2023. 6214 p.
24. Henry N. Public Administration and Public Affairs. 13th ed. Routledge, 2017. 534 p.
25. Pollitt C. Advanced introduction to public management and administration. Edward Elgar Publishing, 2016. 192 p..

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% підсумкової оцінки складаються з результатів оцінювання у вигляді заліку (40%) та поточного оцінювання (30%) та індивідуального завдання (30%). Залік: тестові завдання за темами дисципліни. Поточне оцінювання складає 30% підсумкового результату та базується на систематичній перевірці домашніх завдань, а також на підготовці й успішному представленні доповідей та візуальних презентацій за темами, які викладач пропонує для обговорення на семінарських заняттях. Решта 30% балів нараховується за виконання індивідуального завдання, яке передбачає самостійне опрацювання практико-орієнтованих кейсів у межах ознайомчої практики, включаючи проведення інтерв'ю з керівниками органів влади та написання рефлексивного есе щодо майбутньої професійної діяльності.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

28.06.2024

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Діна ТЕРЕЩЕНКО

28.06.2024

